

NA NEKAJ VBO
2C na da
"GLAS NARODA"
PO POŠTI
(Glasnik)
CITAJTE, KAJ VAS ZANIMA

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 173 — Štev. 173 — VOLUME LIII — LETNIK LIII NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 6, 1945 — ČETRTEK, 6. SEPTEMBRA, 1945 Tel. CHelsea 3-1242

POZOR, NAROČNIKI...
Naročnikom naznanjamo, da vsi na pol-
ljamo potrditi za poslane naročnike. Za-
dostuje potrdilo poleg naslova na listo-
do katerega dno, meseca in leta je na-
ročnina plačana. Uprava.

JAPONCI TRPINČILI AMERIŠKE UJETNIKE

Državni department je včeraj objavil poročilo, kako so Japonci trpinčili ameriške vojne ujetnike. To poročilo pravi, da so Japonci na najbolj nečloveški način mučili naše ujetnike, jih morili, jih stradali in jih imeli zaprte v vlažnih, umazanih kočah.

Poročilo državnega urada poleg drugih okrutnosti navaja, da so Japonci napravili grmado iz 150 ameriških ujetnikov in jo zažgali. Enemu ujetniku so po dolgem trpinčenju odsekali glavo.

Državni department je potom švicarske vlade od junija lanskega leta vložil proti Japonci 19 protestov. Večkrat so imenovani posamezniki, ki so zakrivali trpinčenje, čas in prostor. Podatke so prinesli pobegli ujetniki, rdeči križ in švicarska vlada.

Državni department pravi, da tekom sovražnosti ni bilo mogoče objaviti teh obdolžb, kajti Japonska bi bila takoj objavila uradno poročilo o stanju vojnih ujetnikov in bi trdila, da Združene države gonijo proti njej "mučilno kampanjo." Večkrat so uradniki japonskega zunanjega urada sporočili švicarskemu poslaniku, da "mučilna kampanja" Združenih držav zelo ovira pogajanja za pošiljanje pomoči ameriškim vojnim ujetnikom na Japonskem.

Najkrutnejši zgled japonskega trpinčenja je naslednji slučaj:

Uradniki Ogawa Tai gradbene družbe v Puerto Princessa na Filipinih so 14. decembra 1944 tekom večanja zračnega alarma nagnali 150 ameriških vojnih ujetnikov v zaklonišča na ozemlju družbe. Zaklonišča so bili podzemski hodniki dolgi po 75 čevljev in so imeli odprtino na vsakem koncu. Okoli dveh popoldne je okoli 60 japonskih vojakov zloilo več vedel gosolina pri vходу v zaklonišča ter so naglo zažgali z bakljami. Nastale so silne razstrelbe.

"Žetve," navaja poročilo, "v plamenih in kričev v smrtnem strahu so prihajale iz zaklonišča, toda Japonci so jih postrelili s strojnimi ali pa so jih prebodli z bajoneti."

Okoli 50 ujetnikom se je posrečilo rešiti se

na ta način, da so poskakali čez 50 čevljev visoko pečino na obrežje, toda patrolne ladje so streljale na nje. Mnogi so bili živi zakopani. Eden, ki je došel do vode in pričel plavati, je bil vjet in japonski vojaki so ga pripeljali na obrežje, so ga zbadali z bajoneti, ga prisilili, da je hodil ob obali. Nek japonski vojak je zlihl na njegovo nogo gasolin in ga zažgal. Ujetnik je prosil, naj ga vstrelijo, toda Japonci so polili še drugo nogo in obe roki z gasolinom in ga zažgali. Norevali so se iz njega in se mu posmehovali, ko se je zvijal v bolečinah, nato so ga prebodli z bajoneto, dokler ni izdihnil. Nato so ga še enkrat polili z gasolinom in ga zažgali ter so se naslajali na tem, kako so ga požirali plameni.

Drugi slučaj je naslednji:

Nek ameriški letalec se je blizu pokrajine Aitape na Novi Guineji 24. marca 1944 spustil na morje in je plaval na suho. Japonski vojaki so ga prijeli. Roke so mu zvezali na hrbtni in so ga pričeli biti s palicami. Popoldne so isto ponovili in nadaljevali celo noč in še prihodnjega dne dopoldne. Ob treh popoldne pa mu je nek civilist po imenu Inouje s šestimi zamah s sabljo odsekal glavo.

Na nek japonski tovorni parnik so Japonci v en del parnika spravili 400 ujetnikov, v drugega pa 350. Pitne vode jim niso dali dovolj. Nato so jih preložili na nek drug parnik, ki so ga torpedirali. Ko so nekateri ujetniki po eksploziji plavali po morju, so japonski vojaki pod poveljstvom poročnika Hosimoto na nje streljali s strojnimi, v notranjost parnika pa so metali ročne granate. Iz morja so Japonci potegnili 29 ujetnikov, so jih prepeljali na neko drugo ladjo, jih postrelili in njihova trupla pometali v morje.

Volilno gibanje na Bolgarskem

Volitve na Bolgarskem preložene na zahtevo zavezniške kontrolne komisije, bodo zdaj najbrže določene za mesec november.

Zofija, 29. avgusta. (ONA.) Bolgarska prestolnica karbrni s političnim delovanjem — ministri svet je imel seje neprestano od sobote sem, prav kot osrednji odbor bolgarske domovinske fronte. Vlada še ni objavila nobenih bistvenih sprememb. Najbrže bo vstopila v ministerstvo nekaj novih ljudi, akoravno je verjetno, da bo ostalo razmerje strank po 4 portfelji za komuniste, agrarce in Zveno, dva za socialne demokrate in eden za neodvisne — kot poprej. Mogoče je tudi, da bodo trije izmed 6 ministrov, ki so odstopili prišli nazaj v vlado.

Največji problem je notranje ministerstvo, ki je zdaj v rokah komunistov Jugova. Opozicijska zahteva, da mora biti ta portfelj v drugih rokah. Brez dvoma pa ne bomo mogli tega mesta dobiti nikoli, ki ne bo užival popolnega zaupanja komunistov in agrarcev.

Govorice krožijo, da poskušajo zdaj oživiti staro stranko demokratov. Mnogi njenih prvakov so bili obsojeni radi sodelovanja z Nemci, vsled česar je bila stranka izključena iz političnega življenja. Tukajšnji ameriški politični predstavniki, Maynard Barnes, pa je mnenja, da bi bilo treba oživiti to stranko in jo reorganizirati z elementi, ki so demokratični — četudi so bili kaznovani z zagnanimi kaznimi radi sodelovanja z Nemci.

bilom odpeljala v predsedniško voilo.

KONFERENCA VNANJH MINISTROV IN VPRAŠANJE TRSTA

V London prihajajo diplomati raznih držav na razne diplomatske razgovore in ravno tako prihajajo tudi vnanji ministri petih držav, ki bodo pričeli svojo prvo konferenco prihodnji ponedeljek.

Angleški vnanji minister Ernest Bevin ima že razgovore s tujimi diplomati.

Cehoslovski ministr. predsednik Zdenek Fierlinger je z vnanj. ministrom Janom Masarykom in večjim številom izvedencev sinoči došel v London. Z angleško delavsko vlado bočejo v prvi vrsti razpravljanje o gospodarski in finančni pomoči ter o izselitvi sudetskih Nemcev.

Na poti v London so ameriški državni tajnik Byrnes ter ruski, francoski in kitajski vnanji ministri.

Angleži in Amerikanci so naklonjeni, da bi z Italijo sklenili malo milejši mir, kot pa zahtevajo premirni pogoji. Kitajska proti temu nima ničesar, Francija bo s tem tudi zadovoljna, ako dobi Tunizijo, le vprašanje je, kako stališče bo zavzela Rusija. Na potsdamski konferenci se maršal Stalin ni hotel sporazumeti glede miru z Italijo. Sedaj bo mogoče Rusija zahtevala, da se sklene mir tudi z Bolgarsko, Rumunsko in Madžarsko.

Med petimi veleislani je največja nasprotnica Italije sovjetska Rusija. Rusija ni nikdar odobraval politike Benita Mussolinija in pozabiti ne more, da je Italija poslala proti Rusom pet divizij.

Velike ovire za mir z Italijo bosta stavili tudi Jugoslavija in Grška, tako da bo, predno bo Italiji predložena mirovna pogodba v podpis, treba še mnogo konferenc v Beogra-

Čankajšekova žena dospela v Čunking

Generalissimus Čankajšek je v Čunkingu naznanil, da se je njegova žena po 14 mesecih vrnila iz Združenih držav in s tem so bile ovržene vse govornice, da sta se za vedno ločila.

Čankajšekova žena se je z ameriškim aeroplanom pripeljala iz New Yorka in na letališču jo je pričakal njen mož. Čankajšek in njegova žena sta bila za minuto sama v čakalnici, nato pa sta se z avtomom-

20,000 zavezniških ujetnikov pomrlo v Burmi

Mornarji s potopljene ameriške bojne ladje Houston in vojaki 131. artilerijskega polka, ki so bili osvobodjeni iz japonskih ujetniških taborov v Burmi, pripovedujejo strašne stvari, kako je od 56,000 zavezniških vojnih ujetnikov pomrlo 20,000 ujetnikov vsled lakote, raznih bolezni in trpinčenja.

Samo na "smrtnem pohodu" na razdaljo 140 milj v Thailandu je umrlo 3500 ujetnikov. Med onimi, ki so ostali pri življenju, je še 133 Amerikancev. Rešeni ujetniki pripovedujejo, da so jim Japonci dajali smrdljivo hrano in da so nekateri jedli tudi pse, mačke in kače.

Japonci so bolnikom dajali manj hrane, češ, samo sposobni naj dobe dovolj hrane; toda vojaki so dajali živež bolnikom.

Ujetniki so morali trdo delati in če so omagovali, so jih japonski vojaki suvali s puškimi kopiti in pretepali s palicami.

Poročnik Stensland, ki je bil vjet na Javi, ko se je holandski poveljnik podal, pripoveduje, da so ujetniki navzlic slabemu postopanju obdržali

CHURCHILL V ITALIJI

Prejšnji teden je bilo naznanjeno iz Londona, da je Winston Churchill odšel na "počitnice" v Italijo. Javno pa je bilo takoj od početka, da bo njegov obisk v Italiji v sedanjem ozračju imel za posledico razne zapletitve. In včerajšnji italijanski listi že prinašajo poročilo, da je Churchill imel tajni sestanek s kraljevim namestnikom princem Umberto. To poročilo pa je zanikalo angleško poslaništvo in Umbertovo pribočnik polkovnik Giuseppe Margheritone.

List Avanti je razglasil vest v treh kolonah na prvi strani z naslovom "Churchill bo rešil kraj!"

Najostrejšje pa je Churchilla obsodil list Randolph Pacciardija "Voce Repubblicana", ki med drugim pravi: "Za kaj se poteguje Churchill?" In list pravi dalje, da se je Churchill boril kot srednjeveški junak ter branil italijanskega kralja.

Prvi naši oddelki dospeli v Tokio

Včeraj so prišle po razbitih ulicah Tokija korakati prvi oddelki prve kavalerijske divizije, ki bo v soboto (v petek zvečer po newyorškem času) zasedla prestolno cesarja Hirohita.

Skoro gotovo bo gen. MacArthur došel v Tokio s poglavito kavalerijsko divizijo in sloviti sedmi kavalerijski polk je že pričel izbirati častno stražo, ki bo spremljala svojega poveljnika.

Vojaki, ki so včeraj prišli v Tokio, imajo nalogo poiskati primerna poslopja, v katerih bodo nastanjeni uradi in vojaštvo za trajno okupacijo.

Poveljnik prve kavalerijske divizije general William C. Chase je rekel, da bodo njegovi prednji oddelki zasedli središče mesta, od koder bodo popolnoma obvladali cesarsko palačo. Glavna armada bo vkorakala v mesto v soboto okoli poldneva (v petek ob 11 ponoči po newyorškem času).

Naznanjeno je bilo, da bo ameriška armada zasedla severni del Honšu in Hokkaido v nedeljo ter bodo tozadevne svečanosti opravljene na bojni ladji Panamint, poveljniški ladji admirala Frank Jack Fletcherja, ki poveljuje ameriškemu brodogovju v severnem Pacifiku. Japonski zastopniki se bodo z admiralom Fletcherjem sestali v petek, da se dogovore glede predaje.

Pozneje bo general Robert L. Eichelberger s svojo osmo armado, ki je sedaj razpostavljena okoli Tokio, zasedla Honšu in Hokkaido.

Vojaki prve kavalerijske divizije, ki bo vkorakala v Tokio, upajo, da bodo po dolgem času zopet mogli jahati konje. V Jokohami so našli 30 konj s sedli.

Japonci bodo v Tokio obravnavali javne naprave, radio in drugo, toda 100 ameriških častnikov bo cenzuriralo časopise in poročila po brezzračnem brzojavu. Japonska vojaška policija bo razpuščena, le nekateri bodo dodeljeni civilni policiji.

General Eichelberger bo najbrže določil vrednost jena na 15 jenov za \$1. Ameriški vojaki bodo plačani v jeni, da ne bo nevarnosti, da bi ameriški dolar služil za podlago črnega trga.

ZAVEZNIŠKA VOJAŠKA VLADA V ITALIJI PREGANJA KOMUNISTE

Milan, 30. avgusta. (ONA.) V Italiji se širijo obtožbe proti zavezniški vojaški vladi, češ, da zatira komunistične organizacije in z nedemokratičnimi metodami podpira monarhistične kroge v severni Italiji. Vaš korespondent se je podal včeraj v Novoro, želeč dognati koliko je resnice na nekaterih govorih in dolžitvah proti zavezniški vojaški vladi, da upotrebljava agente provokatorje v svrhu kampanje proti "rdečim".

Župan Moscatelli, ki je bil eden partizanih prvakov in je

komunist, je izjavil, da je bila dvojica njegovih prejšnjih po-
bočnikov aretirana in vržena v zapor — in to brez vsakega zaslišanja ali tudi obtožbe, s strani zavezniške vlade. Videl sem, da je Moscatelli ves zbežan radi tega sovražnega nastopanja, ki ni posledica njegovega poslovanja kot župan, temveč le cena, katero mora plačati zato, ker je komunist.

Zaprosil sem bil intervju z majorjem Murchie-jem, pokrajinskim komisarjem vojaške vlade v Novari, a sem dobil odgovor, da moram dobiti najprej dovoljenje polkovnika Thomasa v Turinu. Murchie je pokazal, da je razjarjen radi tega, ker si prizadevam dobiti podrobne informacije. Thomasov pobočnik mi je odbil prošnjo za intervju, češ, da moram najprej priti v Turin. Ko sem pozneje ujel Thomasa na telefonu, mi ni dovolil intervju dokler mu nisem zagrozil, da bom objavil vsebino svojega telefonskega razgovora z Murchie-jem. Imel sem torej dovoljenje za intervju, toda Murchie, ki je bil obljubil, da me bo počakal, jo je odkuril v Strese, lokalno zabavišče. Zdi se mi, da je nekaj resnice v teh italijanskih obtožbah.

VESTI IZ MOSKVE

Poročila o japonskem podtalnem delovanju. — Medsebojni pozdravi Kitajske in Rusije. — Kitajski partizani.

London, 1. septembra. — Tukajšnje sovjetsko nadposlaništvo je dobilo uradno poročilo glasilom katerega je Japonci has ob času, ko se je brez-pogojno podala zaveznikom, pričela z vsestransko mobilizacijo svojih podtalnih sil za nadaljnjo rovanje proti zavezniškom. Tozadevna poročila je dobila sovjetska vlada direktno iz Kitaja. Japonska novinarska zadruga, ki je znana pod imenom Domei, je potom radija pozvala vse japonsko prebivalstvo na azijski celini, naj se posvetuje glede bodoče organizacije vsestranskega ogledstva.

Moskva, 1. septembra. — Stalin in kitajski predsednik Chiang-Kaišek, sta si medsebojno brzojavno čestitala povodom podpisanja rusko-kitajsko prijateljske pogodbe sodelovanja. Chiang je v svoji brzojavi izrazil uverjenje, da bo pogodba velike vrednosti za medsebojno pomoč obeh držav, dočim je Stalin v svojem odgovoru poudarjal, da bo kitajsko-rusko prijateljstvo ojačilo in zagotovilo svetovni mir.

Moskva, 1. septembra. — List "Krasnaja Zvezda" objavlja poročilo iz Mandžurije, da so tekom bojevanja proti Japonski vojski, kitajski partizani s svojimi četami vsestranski po-

Volitve na Madžarskem

Budimpešta, 29. avgusta. (ONA.) — Narodni odbori komunistične in socialistične stranke so se po dolgem zasedanju in pogajanju odločili postaviti skupno volilno listo kandidatov za splošne in lokalne volitve.

Socialistom izprva ta zveza ni dala, toda očividno je komunistom uspelo, da jih prepričajo o ugodnostih kombinacije. Splošne volitve so bile izprva določene za september, a so bile najbrže radi odločnega anglo-ameriškega nastopa v Zofiji odložene na 28. oktober.

Vse stranke si prizadevajo na vso moč pridobiti zase volilce in vzbuditi med ljudskimi množicami zanimanje za kampanjo — pomisliti je treba, da madžarski narod ni imel nikdar pod svojim prejšnjim režimom prilike, da glasuje na

Pošta v Jugoslavijo

Glede pošiljatev zavrtkov so postavljene naslednje določbe:

- Eni in isti osebi v Jugoslavijo je mogoče poslati samo en zavitek na teden.
- Zavitek ne sme biti težji kot 11 funtov; dolg 18 inčev in vse skupaj: dolžina, širina in višina ne več kot 42 inčev. Pošiljati je mogoče samo stvari, ki se ne pokvarijo. Dovoljena še ni zračna pošta in pošiljanje denarja.

svoboden način. Radi tega je zdaj videti povsod polno političnih oglasov in propaganda je nad vse energična. Komunisti so najbolj marljivi, toda tudi agrarna stranka, katere znak je srp brez kladiva, dela velike napore.

"Glas Naroda"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

52nd YEAR

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA DRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

ZA JUGOSLAVIJO —\$3.— LETNO; \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno soboto, nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Spomini

Časopisje v Angliji je pričelo pretakati krokodilske solze, ker je naša vlada preklicala nadaljno zakonito poslovanje po načinu "lend-lease", oziroma posojevanja našega denarja drugim inozemskim državam. Na žalovanje angleškega in drugega inozemskega časopisja se naši vladi ni treba prav nič ozirati, kajti vse one inozemske države, katere so dobivale tekom vojne neštete milijone dolarjev iz Zjedinjenih držav, so prav dobro vedele, da iz Amerike ne bode več denarja, kakor hitro bode vojna končana.

Tarnanje časopisja v Londonu in tudi v drugih glavnih mestih evropskih držav, je tako, da se naši javnosti takoj vsili dozvedanje, da nameravajo v Angliji in drugod prirediti navidezno denarno krizo, dasiravno prav dobro vedo, da jim tudi to ne bode pomagalo sedaj, ko je vojna končana, in ko je tudi način dobave denarja potom "lend-lease" za vedno končan. Morda tam, v Evropi, sedaj tarnajo le radi tega, da bodo v bodoče zamogli dobiti kaka državna posojila, — morda brezobrestna, da zamorejo s tem denarjem še v nadalje vzdrževati Anglijo kot svetovno korporacijo.

Londonsko časopisje je pričelo sedaj dokazovati, koliko je storila Anglija v ravnokar končani vojni: Anglija je baje vse nacije zadrževala toliko časa, da je prišla v Evropo tudi naša vojska, — dasiravno je vsemu svetu, in tudi Angliji prav dobro znano, da so Rusi gnali nacije vse do nemškega glavnega mesta. Toda kljub temu Anglija sedaj nikakor ne zamore domnevati, da jo bodo Zjedinjene države v denarnem pogledu pustile na cedilu, ker Anglija je še vedno naša "najboljša" zaveznica. Anglija bi sedaj tudi rada plačala saj 25% one svote, katero nam dolguje že toliko let. Toda to bi rada storila na ta način, da si pri nas izposodi tozadevno bilijonsko svoto, dočim namerava dati naši vladi za ostanek — povsem navadne menjice z obljubo, da bode ostanek že poravnala — maybe.

Od prve svetovne vojne Anglija dolguje naši republiki še vedno svoto v znesku pet milijonov dolarjev. Morda bode Anglija sedaj sklenila z našo vlado novo tozadevno pogodbo, — in bode tudi obljubila, da bode svoj stari dolg poravnala tekom prihodnjih 50 ali pa 100 let.

V ostalem pa prevladuje mnenje, da so pri nas ustanovili "lend-lease" le za to, da so zamogli posoditi Angliji in drugim evropskim državam za vojno potrebni denar, kajti, pri nas imamo zakon, ki določa, da naša vlada ne sme posoditi naš denar onim državam, katere niso poravnale vse svoje stare dolgov, ki so jih v prejšnjih dobah napravile pri nas.

Omenjati vsa ta dejstva, seveda ni baš vpludno, toda Anglija v resnici še ni poravnala svojih dolgov iz za prve svetovne vojne.

PAKETNA POŠTA V JUGOSLAVIJO

Poštni urad nas je obvestil, da je od 22. avgusta naprej zopet mogoče pošiljati iz Amerike pakete v Jugoslavijo. Teža vsake pošiljke je omejena na 11 funtov po enkrat na teden. S tem je nudena prilika slovenskim Amerikancem iz sploh vsem, ki imajo sorodnike v Jugoslaviji, da jim pošljajo pomoč v blagu po pošti. Našim rojakom priporočamo, da noslovijo svoje pošiljke le na ime družine in ne na katkega posameznika, razen če je ugotovljeno, kje se naslovljenec nahaja. Štiriletna vojna je prinesla velike spremembe v Jugoslaviji, mnogo ljudi je bilo preseljenih v druge kraje, mnogo jih je pomrlo doma in v tujini. — Vzelo bo še precej časa, predno se izseljenci po vrnejo na svoje domove, če se sploh imajo kam povrniti, in predno bodo sporočili svoje nove naslove svojim sorodnikom v Ameriko. Radi tega je priporočljivo, da se paketi ne pošiljajo kar tje v en dan v upanju, češ, jih bodo že oblasti našle. Če niste sigurni, kje so vaši ljudje, rajši še nekoliko pačakajte a pošiljalkami. Med tem časom pa bodo morda na razpolago poštni garniki in p rejele boste pisma, ki jih pričakujete iz stare domovine.

Pred par tedni je bilo tudi objavljeno v listih, da je odprta pisemska pošta tudi za Trst, Slovensko Primorje in Istro. Obe te naznanili sta razveseljivi in upamo, da nam bo kmalu mogoče poročati enako dobro novico glede pošiljanja denarja. To vprašanje se sedaj razrešuje med ameriški in jugoslovanskimi oblastmi, ki se imajo dogovoriti glede valute, izmenjave itd.

SANS je po svoji skromni moči povzel potrebne korake in predložil zahteve Amerikan- cev slovenskega poretka glede pošte med Ameriko in Jugoslavijo. Ne lasti si trditve, da so vsi doseženi uspehi njegova zasluga, smatra pa, da je njegova akcija delno pripomogla do hitrejšje vzpostavitve poštne veze med novo in staro domovino.

Marsikateri Slovenec in Slovenka nima nobenega svojca v Ameriki. Za te obnovitev poštne zveze v Ameriko ne pomeni veliko. Pričakujejo pa vsaj nekaj pomoči od svojih rojakov iz Zedinjenih držav in to pomoč pošilja War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent, ki posluje pod imenom American Committee for Yugoslav Relief. Naša redilna akcija se bo torej nadaljevala in pričakujemo, da nas bodo ameriški Slovenci še na-

Z rdečo vojsko v Nemčiji

("Naša vojska" 3. apr. 1945.)

Nadaljevanje...

To, kar se dogaja na vseh nemških cestah, mora prete- sti celo najbolj nedojemljivo dušo. Končno! Ni več jetničar- jey! Ni več jetnišnic! Tisti ki so bili še včeraj jetniki in sužnji, se sedaj kakor velika reka valijo proti vzhodu. Na vzhod! Ameriški in angleški vojaki iz ujetništva, Poljaki, Jugoslovani, Italijani, Bolgari iz koncentracijskega taborišča, dekleta iz Volinije, Indijci iz Bombaya in Kalkute, Čehi, Hol- landci, ruska dekleta iz Smo- lenska, fantje iz Donbasa, mu- lat iz francoskega Maroka in končno francoski vojaki ujet- niki iz leta 1940.

Vse to ljudstvo, vseh jezi- kov in narodnosti, izmučeno in sestradano, se sedaj pomi- ka na vzhod.

Osvobojeni ljudje nečejo ča- kati na organiziranje trans- portov. Niti en dan več ne mo- reje ostati v svojih taboriščih in včerajšnji ječah; nečejo ostati na tej prokleti nemški zemlji. Sedaj ko so dočeli svobodo, hočejo čimprej od- to. Na vzhod, na vzhod, v deželo, ki jih je osvobodila in potem domov v svojo domovino, k ot- rokom. Tako gredo in gredo... Gredo peš, s kolesi, mnogi na velikih vozovih. Vozijo se v starinskih kočijah v poročnih "karetah". Dva Francoza se vozita celo na mrtvaškem vozu in se na ves glas krohočeta. Verjetno ta voz še nikdar ni imel tako veselih potnikov.

Vse, na čemer se da peljati, vse je dobro, samo, da čimpre- je dosepeš na vzhod! Mimoideči borci, rdčearme- ci, pazljivo ogledujejo osvobo- jena ruska dekleta: "Hej de- kleta, je katera iz Zaporož- ja?" In zgodi se večkrat, da najdejo med njimi sorodnice, znanke, domačinke...

V brigado dvakratnega he- roja Sovjetske zveze, so tan- kisti svečano pripeljali mlado ženo, Olga Nedosvitovo. Tan- kist Andrej, njen brat, jo je srečal na cesti. Žena je dolgo pripovedovala tankistom, kaj je nemško suženjstvo. Kako divje se bodo borili sedaj, ko so slišali to preprosto pripo- vedovanje!

Skozi Schwerin se pomika dolga kolona osvobojenih ru- skih otrok... Na pločnikih ne- mirno, kakor okameneli stoji- jo borci in oficirji — majorji, polkovniki in celo generali. — Stojijo in gledajo molče mno- go ur... Gledajo v izmučene, blede, drage obraze!... Gledajo in iščejo svojih... Otroci gredo in gredo. Gredo demov, na vzhod.

Morda se zdi čudno, toda resnično je, da Nemci s svojo človeštvu sovražno rasno prak- so, ki je imela namen uničiti vse nemške narode, ne samo niso udušili nacionalnega po- nosa zaslužjenih narodov, tem- več so ta ponos še povečali, celo pri ljudeh, ki so jih vta- knili v svoja taborišča in jih zaznamovali z znamenjem "ni- že rase".

Niti v sužanjstvu se ni ho- tela "nižja rasa" pomešati v "višjo". Poljaki, ki so bili pri- ključeni k rajhu, so s pono- som zavračali nemško držav- ljanstvo. Rusi so v taborišču pogumno prepevali ruske pes- mi in organizirali podtalne borbene shupine.

dalje tako podpirali, kot so v preteklosti. To je edini način, da prejmejo nekaj naše pod- pore tudi oni, ki nimajo so- rodnikov v Ameriki in ki so morda še najbolj potrebni na- še pomoči.

Mirko G. Kuhel,
Tajnik SANS-a.

V nemških mestih, vaseh in na cestah je skoraj nemogoče srečati človeka, ki ne bi na- svoji obleki imel svojega na- cionalnega z naka. Osvobojeni ljudje s ponosom poudarjajo svojo nacionalnost. Nočejo, da bi jih v tem novem Babilonu, kar je postala Hitlerjeva Nem- čija, smatrali za Nemce.

Nad hišami, v katere so se sedaj zatekli včerajšnji suž- nji, vihrajo velike nacionalne zastave. Z vsakega okna visi drugačna. Zastave vihrajo tu- di na vozovih. Zastavice vidiš celo na kolesih in v konjskih grivah. Neki ameriški vojak si je prišil na plašč veliko zavez- niško zastavo. Holanec je na- taknil na rokav svoje nacio- nalne barve in da ne bo nika- kega dvoma, je v ruščini z tintnim svinčnikom napisal: "Hollana".

Židje, ki so čudežno ostali pri življenju, nosijo prav tiste znake, s katerim so jih zazna- movali Nemci. Nosijo znak mučeništva, toda — o grenka ironija usode — sedaj Nemci zavidajo tem židom!

V Landsbergu se nam je zgodilo, da smo bili v hiši, nad katero so vihrale zastave sko- raj vseh evropskih dežel. Na vratih je bilo nalepljeno v ru- skem jeziku: "Tu stanujejo: Jugoslovani, Švicarji, Franco- zi, Čehi in artistji."

Izkazalo se je, da v hiši sta- nujejo cirkuški artistji. Zelo vesela in značilna hiša. Celu tukaj, v svetu umetnosti, je bi- lo vse po nemško! Slovani so spali na podstrešju v treh

nadstropjih. Nemci in nevtral- ni Švicarji pa so bivali v po- sebnih udobnejših stanovanjih. Sicer pa, mimogredo poveda- no—so se Nemci prostovoljno preselili na podstrešje.

Švicarji so nas sprejeli tako, kot se spodobi za "nevtralce". Smatrajoč nas za predstavi- ke oblasti, so nam nemudoma pokazali dokumente nedotak- ljivosti, z datumom za leto dni nazaj in pisane v ruščini! — Švicarski konzul je bil pač ze- lo dalekoviden! Francozi niso kazali svojih dokumentov. Na mizi se je pojavila buteljka rdečega bordoja in pričele so se vžičene napitnice za svo- bodo Francije in Sovjetske zveze. Ta hiša v Landsbergu spominja nekako na Noetvo barko od veseljnem potopu, ki je razgrajal okrog nje, ona pa plove z vsemi svojimi pari čistih in nečistih, z afriškim levom v kletki in indijskim slonom; s hiljenami in dresi- ranimi konji in zastave skoraj vseh dežel Evrope vihrajo nad njenim krovom. Samo ena na- cionalnost v premagani Nem- čiji ni razvila svoje zastave in to so sami Nemci, "Ljudje višje rase", nacisti, sedaj is- kreno želijo, da bi vsi pozabili na to, da so Nemci.

Na svoja okna obešajo bele cunje in brisače v znak ka- pitulacije. Na rokavih nosijo bele obveze v znak ponižnosti in prošnje za prizanesljivost. Nihče jim tega ni ukazal na- redili so to sami iz lastne po- bude. Evo jo, bele cunje, ki so spali na podstrešju v treh

Pismo s Kočevskega

To pismo je od svojega prijatelja v starem kraju prejel Mr. Moms iz Brooklyna, N. Y.

LIVOLD, dne 11. VII. 1945.

Dragi prijatelj!

V začetku mojega pisma Vas vse iskreno pozdrav- ljamo. Dolgo, silno dolgo je od tega, kar smo vam pisali zadnjič in kar smo sprejeli od Vas pošto. V tem času se je pri nas zgodilo mnogo, mnogo gorja in bridkosti. Skoraj bi bili zbrisani s sveta in le zmagi naše partizanske vojske in zmagi zaveznikov se imamo zahvaliti za svobodo in življenje. Sedaj je Slovenija samostojna država v zvezi z drugimi samostojnimi dr- žavami federativne Jugoslavije.

Sedaj bom pa kratko opisal naše doživljanje, vedoč, da te silno zanimajo novice z domovine. Ko se je za- čela vojna l. 1944, so nas zasedli Italijani. Teško je bilo življenje pod fašizmom. Kočevarji so se izselili na Štajersko okrog Brežic. Kje so sedaj? Razkropljeni so porsodi po Nemčiji, kamor so bežali; ali pa so neki ostali tu in se niso hoteli seliti. Naše vasi so ena sa- ma razvalina. Kočarjev in Kač. potoka sploh ni več. Tudi Rajnata in Knežeje lipe ne. Tudi Stari log več ne stoji. V Mozlju je še par hiš okoli cerkve. Vse, prav vse so požgali fašisti ali pa kasneje Nemci. Ljudje so pa bili pobiti ali pa zaprti. Samo iz Livolda in Dolge casi je čez 50 mrličev in to samo tistih Slovencev, ki so tu ostali. Tudi mi smo pustili 18. maja 1942 vse, pa bežali v Koč. reko. Tam so nas Italijani zajeli, pa sem bil zaprt v Italiji v Padovi 15 mesecev. Zgubili smo sploh svo obliko, perilo, orodje; požgali so mi skedenj in čebelnjak. Hiša je ostala, ali prazna.

Ko je Italija kapitulirala, so nas zasedli Nemci. Ti so delali isto kot fašisti. Kar niso prej uničili, so pa zdaj ti; tako da smo vsi sedaj na beraški palici. Službo sem dobil spet, mogoče si bomo sčasoma spet kaj spravili vkup. Veseli smo, da smo ostali vsi štirje živi in nepoškodovani. Tudi Nemci so me zaprti. Saj so hoteli vse iztrebiti, zato jih je pa tudi zadela kazen božja. Kočevska posestva so zdaj narodna last, od tis- tih, ki so šli v Nemčijo. Kako bo z ameriškimi, pa ne vem.

Kako ste pa kaj vi preživeli vojno. Grmelo in treskalo gotovo ni tako kot pri nas, da smo včasih že obupavali in se tresli za življenje. Tudi lačni menda niste bili tako kot mi. Smo sicer delali ali manjkalo nam je vsega, ker so nam okupatorji kradli bolj hitro, kakor je moglo rasti. Tudi oblečeni ste bili bolje kot mi, ki so nam vse uničili, pa si še celo vojno nismo mogli nič kupiti. Julija 1942 nam je od vse posode o- stala 1 žlica; obleke pa, kar smo imeli oblečeno. Zadnji čas je, da je konec. Sedaj se trudimo vsi, da si zgra-imo dom in državo. Naša volja je trdna, pa bomo sčasoma spet kaj imeli.

Prav lepo pozdravljam Vas vse, kakor vse znan- ce in znanke od Bertel!

Vaš

VRABIČ RUDOLF

RAZGLEDNİK

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

"The Journal-American" v New Yorku javlja, da je mno- go odpuščenih vojakov, ki se vračajo preko newyorške luke domov, bilo prevaranih za ves- denar, kar so ga imeli. Ta de- nar jim je bil izplačan v naši luki takoj, ko so dospeli iz Evrope. — Imenovani list sve- tuje, da se izplačanje tega de- narja preinači tako, da bodo dosluženi vojaki dobili svoj de- nar šele, ko pridejo domov, in da lokalni naborniki "bordi" izplačajo denar vračajočim se bivšim vojakom.

"The Globe" v Bostonu, Mass., izraža mnenje, da po- menja ponovno politično delo- vanje evropskih narodov neka- ko znamenje, da bode v Evro- pi v doglednem času prišlo do — političnih razstrelb...

"The Tribune" v Chicagu, Ill., objavlja članek pod ime- nom "Grozote miru" in pravi, da se krošnarji zopet pojavlja- jo in hodijo od hiše do hiše; da nedelji izletniki zopet ovi- rajo promet z svojimi starimi avtomobili, in da bode whis- ky cenejši...

"STEAKESIES" Tekom prohibicije, z katero se je naša republika proslavi- la povodom prve svetovne voj- ne, so nastale po vsej republiki skrivne gostilne, kjer je bilo lahko dobiti vsakovrstno opoj- no pijačo. Tem gostilnam so dali ime — "steakeasies".

Nedavno je newyorški tab- loid "Mirror" objavil vest, da imamo sedaj, radi ponanjka- nja mesa, v New Yorku povsem nove gostilne, katerim se pravi—"steakeasies", in v katerih je lahko dobiti kar najboljšje "steake" za drag denar. — Od onega dne nadalje, je pa ured- ništvo imenovanega lista tele- foničnim potom dobilo kar na stotine vprašanj od lačnih či- tateljev, kateri bi radi dobili naslove takih gostiln...

Isti list tudi poroča, da bo- de ženskam priljubljeni "pe- vec", Frank Sinatra — postal član Trumanove vlade...

Chicaške "News" svetujejo naj se ne brigamo mnogo za Anglijo, kajti imenovana deže- la je bila že pred pričetkom vojne skoraj bankrot. Anglija se zamore sama rešiti, ako o- stavi vse svoje navade, katere jo vedno vodijo do — banke- rota...

"The Star" v Toronto, On- tario, Kanada, pričakuje, da bodemo pri nas, v Zjedinjenih državah dobili "inteligenten a- meriški imperijalizem", kateri bode nadomestil našo prejšnjo

izolacijo, — kajti sedaj bode naša republika morala skrbeti za to, da se briga tudi za sve- tovalne zadeve...

Kupite en "extra" bond ta teden!

POZIV SLOVENSKIM DRUŠTVOM

Združena Slovenska Društva v New Yorku obdržujejo

seje vsak prvi petek v mesecu

v Slovenskem Domu v Brooklynu.

Če vaše društvo še ni pridruženo, pridružite se! Odbor.

Note

za K L A V I R ali PIANO HARMONIKO

35 centov komad — 3 za \$1.—

- * Breeze of Spring
- * Time of Blossom (Vrtni čas)
- * Po Jezeru
- * Kolo
- * Spaval Milka Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrtu
- * Oj, Marička, peglaj
- * Barčica
- * Mladí kapetae
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Židana marec
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Helena Polka
- * Slovenska Polka
- * Pojdi z menoj
- * Dol s planine
- * Barbara Polka

10 ZVEZEK 10 SLO- VENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
Moje dekle je še mlada
Barbara polka

Naročite pri:
Knjigarni
Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsak- danjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.⁰⁰

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki takorekoč med seboj pogovarjajo.

Po zmagi

BROOKLYN, N. Y. — Bereš o Jugoslaviji: in pri tem te čudiš. Na eni strani ti pove, da se Francija jezi, ker so zaplenili rudnike, kateri so bili v nemških rokah. Bili so v nemških rokah in lastniki so pa v resnici bili Francozi; ali pa če hočemo biti bolj natančni — ne Francozi v celoti, pač pa francoski kapital. V tem je razlika — in ni razlika; kakor se vzame. Navadni Francozi se ne zanima, ker on ne vleče dividend; pa se zopet mogoče zanima, ker so Francozi prizadeti. Nekdo se mora zanimati, ker pritiskajo... nekako tako mora biti, kot pred par leti v Mehiki, ko so zaplenili olje ameriškim gospodarjem. Če se kaj takega pripeti, je mnogo vpitja.

In Angleži — po drugi strani so tudi zelo vznemirjeni — imajo tudi delnice v Jugoslaviji: in poleg teh, pa še lepo skupino gospodskih postopajev, ki bi se jih radi iznebili in najraje na tak način, da bi šli zopet jahat Jugoslovane — po stari navadi!

Potem pa zopet bereš, da Italijani prosijo Rusijo, da naredi neke vrste pritisk na Jugoslovane, tako da se bosta sosedata pobotala. Zelo se pritožujejo, ker so v Jugoslaviji tako svojevlastni. Hm! Jaz za svojo osebo sem skoro prepričan, da se lahko pride do soglasja v štiri-in-dvajsetih urah; ako bi hoteli priznati Jugoslaviji, kar ji gre; toda do tega jim ni; pred očmi jim je bolj tista stran, ki stremi za tem, da se Jugoslavijo še enkrat porine v stran — proč od tistega, kar ji gre po vseh pravicah. Jaz ne vidim, na kak način je Italija tako prizadeta, zaradi tistega premoaga. Saj ga lahko kupi od Jugoslavije in Jugoslavija kupi lahko kaj drugega od Italije, tako, da se nakup balancira. Vsaka država rabi nekaj, ki ima druga in obratno.

In volje tam jih bolijo! — zakaj? Zato, ker je to edin kameleček, na katerem poskuša reakcija sezidati, kolikor toliko podlage, na katero upira svoje trditve, da njih beseda ni dosti upoštevana. Kapital, ki je bil investiran tam in ki se ni zmenil, kako se dele dobički, v primeri s plačami delavcev, je bil zelo slabo zapisan pri ljudeh; ker kljub vsem zastorom, in kljub ječam, se je vendar resnica raznesla med ljudi, zato nočejo nazaj v jarem.

Vsled tega pa leti blato in psovke na vse. Kar pride sem pisem in jih vsak izmed nas lahko bere v časopisih — se bere skoro iz vseh, če ne iz vseh, velik odhiti in upanje v bodočnost. Imenujmo to upanje, kakor že hočemo, toda vidi se, da narod tam razume popolnoma dobro, da je največ, kar se tiče napredka, odvisno od naroda samega, ker narod bo moral zavhati rokave in prijeti za delo. Narod dobro ve, da bo prihodnost, posebno bližnja bodočnost trda in gre na delo z odprtimi očmi; in ker si hoče pri tem delu zagotoviti, da ga ne bodo izkoristili različni lisjaki; se ga imenuje vse, kar pride na jezik fistim, ki jih vsaka napredna stvar boče v oči.

Demokracija je danes podobna osemoglati tabli; vsak hoče, ne samo en vogal, pač pa vso tablo; in drugi so, pa vsi skupaj "no good". Vse se zavija v njo; v resnici pa ni nobenemu do nje, če ni popolnoma njegova. Vzemimo bankrotne kralje — vzeli bi vso kolikor se je dobi; in bi jo še malo izposodili; ako bi bili enkrat v sedlu, bi pa šla skozi okno; vsaj kar se tiče navadnih ljudi. To pa zato, ker jo navadni ljudje ne znajo tolmačiti; tako tolmačiti, kot se njim zdi, da bi jo morali, da bi njih gnezdo ostalo dovolj mehko poslano.

In drugi jo tudi ljubijo. Dali bi toliko demokracije, da bi se kar dušili v nji. Sedaj ko, pridejo fantje domov, bodo slavljenci, kot borci za demokracijo, a le do takrat, ko jim bo treba dati delo in do stojne plače.

Ako pa ne bo dela dovolj; in bodo zahtevali, da se jim ga da bo pa, kot blisk vse govorenje o demokraciji izginilo in bodo v trenutku postali vse kaj drugega. Še danes, ko poslušam debate, se ti jasno vidi, da dolar postaja mogočnejši, z vsakim dnem; in počasi zaseda mesto, ki ga napravljajo počasno umikanje vojnega navdušenja, ter ob enem odriava zdravje, pametno, premišljeno hotenje, da se obdrži kupna moč in polno zaposlenje, čezdalje bolj v ozadje. Delavni trg se kopiči z vsakim dnem: tisoči izgubljajo delo vsak dan. Čudeža ne bo; ljudje bodo hoteli delo; toda so krogi, ki so bolj zainteresirani, da se jim vojno dobičkarstvo podaljša, kot pa, da se delo dostojnega poštenega delavkega življenja, za se in svoje družine. Ako se posreči nazadnjakom poraziti napore v to smer, bodo ravno oni, ki bodo grenko obžalovali svoj čin, v dneh, ki pridejo.

Ta vojna je stala ogromne svote in dolg bo moral biti plačan.

Ali ga hočejo sami plačati? S čim? In kdaj — komu? Priporočljivo bi bilo, da mislijo hitro; tur se nabira. Samo od sebe ne bo nič prišlo; čeprav smo v Ameriki. Truman in leto 1948 jim dela preglavice; in se boje, da bi si nabral preveč kredita — za to so pripravljene marsikaj rizikirati; toda svet je danes tak, kot bi hodil po močvirju, iz oči na oči, ček, samo, da so noge suhe in da preideš močvirje — šele na trdi podlagi varno stopiš.

Nekaterim je pa ljubše bresti po brožgi z malimi koraki, do vrata v mokrem blatu, čeprav ne vedo, kako globoke so kotline v močvirju.

Ameriški vojak o Slovencih

LITTLE FALLS, N. Y. — Vojna je končana; prej v Evropi, sedaj pa v Aziji, ali končano pa pa še ni vse gorje ki ga je ta vojna napravila. Veliko družin bo za vedno razdeljenih, in veliko jih bo prišlo nazaj domov, res bodo mislili, da domov, pa kaj bodo našli? V dosti slučajih samo kup pepela. Naš sin se nahaja v Nemčiji z okupacijsko armado, pa se je srečal tam z Eden je dve uri z vozom. Po-

vedali so, da je bilo zelo hudo, ko so prišli Nemci in da so ubili mnogo ljudi okoli Ljubljane in sploh po severnih krajih Slovenije. Tam so precej hiš požgali in mnogo družin pobili. Tam nekje je doma Purkat in je srečen, če je živ. Tudi tam, kjer si ti doma, mama, so precej ljudi pobili. Tam pa ne toliko, kjer si ti doma, papa. Z juga pa so odvedli cele družine delav v Nemčijo. — Ti ljudje so tukaj bili skoro štiri leta. Danes, sem govoril vse popoldne z njimi. General Eisenhower je rekel, da smemo govoriti z ljudmi, samo z Nemci ne.

Jih bomšel še pogledat, ker bodo tukaj še kake tri mesece. Do zdaj še nisem srečal nikogar, ki bi poznal Vas ali Purkata ali Volča. — Bom še druge vprašal. Dosti jih je, ki imajo brate ali sestre v Clevelandu ali Chicagu ali kje v Pennsylvaniji.

Pozdrav — FRANKIE.

2. PISMO
Augsburg, Nemčija, 9. julija, 1945.

Hello Pa and Ma!

Mislil, da se vam čudno zdi, da vam pišem slovensko. Sedaj ni več cenzorja in vam zato lahko pišem slovensko. Če me imate kaj vprašati, mi lahko pišete slovensko.

Sedaj še ne vem, če bom mogel iti pogledat v Slovenijo. Rad bi šel, in bom šel, če se bo dalo. V Gmund sem videl več Slovencev. Prej so bili v taborišču, zdaj pa tukaj čakajo, da se vrnejo v Slovenijo. — V tem poslopju je okoli 420 Slovencev. Danes sem šel zopet pogledat in so mi pokazali nek drug prostor. Tam sem videl na ulici par fantov in tri punce in vsi so imeli majhne belomodro-rdeče zastavice. Takoj sem videl, da so Jugoslovani. Karo sem kar blizu njih pripeljal in vprašal: "Ali ste Slovenci?" Kako so me pogledali. Čez malo časa mi eden reče: "Da, mi smo Slovenci." Govorili smo nekaj časa in so mi povedali, kje naj zavijem, da pridem v mesto. Ko pa sem tja prišel, predno so prišli fantje in punce, sem videl precej ljudi in sem zavpil: "Ali ste Slovenci?" Neka žena me je slišala in videla. Tako čudno se ji je zdelo, da sem jo slovensko ogovoril, da je poklicala nekaj mož in so vsi prišli do kare. Tukaj je tudi blizu 500 Slovencev. Dobro se jim je zdelo, da sem govoril slovensko in so mi rekli, da dobro govorim. Mislili so, da sem bil rojen v Sloveniji.

Govoril sem z nekaterimi, ki so doma blizu Ljubljane. —

Ignac Musich.

o tem govoril, mi je povedal, da so bili Nemci hujši kot Italijani in da so SS-Nemci kot hudiči. Kot mi je pravil, je bilo res mnogo Slovencev ubitih in dosti jih je bilo tudi odeljanih, da so delali za Nemce. Nobeden ne more preveč povedati o tem, kako so pred štirimi leti morali iti iz Jugoslavije. Zdi se mi, da so bili skoro vsi Slovenci, ki niso šli delat za Nemce, pobiti. — Nemci so pobili cele družine, potem pa so njihove hiše zažgali. Nič jim ni bilo mar, ali so bili ubiti, ali živi — so jih pa kar žive požgali.

Drugače nimam dosti pisati. Le še mi pišite in dobro se imejte.

Pozdrav! — FRANK.

Dostavek: — Temu pismu je dodan listek, na katerega so begunci napisali svoja imena in imena svojih sorodnikov v Ameriki:

Praznik Urban.
Collinwood,
Ignac Aubelj, Kal., št. 4, pošta Dob pri Litiji.
Jože Aubelj,
Box 410, Blackton, Ala.
Martin Jurkas, Dol. Skopice, št. 9, p. Krška vas.
Martin Jurkas,
Chicago, Ill.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Pozdrav! — FRANK.

Dostavek: — Temu pismu je dodan listek, na katerega so begunci napisali svoja imena in imena svojih sorodnikov v Ameriki:

Praznik Urban.
Collinwood,
Ignac Aubelj, Kal., št. 4, pošta Dob pri Litiji.
Jože Aubelj,
Box 410, Blackton, Ala.
Martin Jurkas, Dol. Skopice, št. 9, p. Krška vas.
Martin Jurkas,
Chicago, Ill.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

ŽENSKO DELO Help Wanted (Female)

CROCHET BEADERS

EXPERIENCED ON
Spanglers & Beading
STEADY WORK — GOOD PAY
KLEINMAN
370 W. 35th ST., N. Y. C.
(166-176*)

FLOOR GIRLS

LIGHT INTERESTING WORK
NO EXPERIENCE NECESSARY
Good Pay — Light Airy Factory
Music While You Work
Also EXPERIENCED
OPERATORS
FOR CHILDREN'S UNDERWEAR
FAVORITE UNDERWEAR
519 BROADWAY near Spring Street
N. Y. C. (173-175)

IZURJENA HIŠNA DELAVKA

Majhna družina — Lastna lepa soba
Jako dobra plača za zmerno delo
Vprašajte: 975 WALTON AVENUE,
BRONX, Apt. 4C South — Phone:
JE 7-4897 (173-179)

ŠIVALKE

LADIES UNDERWEAR
SVETLA TOVARNA
IZVRSTNA PLAČA — PRIJETNO
Vprašajte
CHEVETTE INC.
135 MADISON AVE., N. Y. C.
(173-175)

GIRLS

Fancy Jewelry Boxes
Experienced Table Workers: Will
Consider Inexperienced — 5 days
Steady; Good pay; Pleasant Sur-
roundings Apply:
MIR PAPER BOX CO.
144 HENRY ST., N. Y. C.
(173-175)

ROČNE ŠIVALKE & FINISHERS

na BLOUSES in JACKETS
Stalno delo — Dobra plača
GREGORY & GOLDBERG
20 West 37th St., N. Y. C.
(173-175)

OPERATORS

EXPERIENCED ON FLATLOCK
OVERLOCK MERROW & ELASTIC
MACHINES
To work on Ladies' and childrens'
undergarments. Steady work — Good
conditions — Apply at once.
S & S UNDERGARMENT CO.
519 BROADWAY N. Y. C.
(170-176)

Girls & Young Women

STEADY WORK
LEARN GOOD TRADE
COVERING WOODHEELS
N. Y. PROGRESSIVE WOODHEEL
CO., 1155 MANHATTAN AVE.,
BROOKLYN, N. Y.
(169-175)

DELO DOBE

IZVEŠBANE ŠIVALKE
NA MALE STROJE — DOLGA
SEZIJA — IZVRSTNA PLAČA
Vprašajte: REO HAT CO.
19 WEST 4th ST., N. Y. C.
(5th Floor)

HELP WANTED ::

OPERATORS
SINGER MACHINES (2 NEEDLE
and OVERLOCK)
TO WORK ON INFANTS WEAR
Good Pay — Steady Work — Good
Working Conditions — Apply
INFANTSWEAR INC.
34 W. HOUSTON ST., N. Y. C.
(7th Floor) (170-176)

HAND SEWERS

Steady Work
Apply
EDITH LANCES
31 E. 31st ST., N. Y. C.
(6th Floor) (170-176)

FLOOR GIRLS

EXPERIENCE NOT NECESSARY
STEADY WORK — GOOD PAY
GOOD WORKING CONDITIONS
Apply KAY SPECIALTY CO.
134 MESEROLE ST., BROOKLYN
(Williamsburg) Take Canarsie Line
to Montrose Ave. (170-176)

FLOOR GIRLS

EXPERIENCE NOT NECESSARY
STEADY WORK
Apply
BRONCO MFG. CO.
641 — 6th AVENUE N. Y. C.
(170-176)

ŠIVALKE

IZURJENE
ŠIVANJE NA SINGER STROJE
DOBRA PLAČA — STALNO
Vprašajte
PAL-TOM MFG.
636-1st AVE., (39th St.) N.Y.C.
(170-174)

OPERATORS

NA ENO-ŠIVANKNE
CLOSERS NA PINKING STROJ
DOBRA PLAČA 37 1/2 UR
GLASBA MED DELOM
TAB MFG., 106 Spring St., N. Y. C.
CA 6-3866 (170-174)

FINISHERS

COATS AND SUITS
FOR HAND LINED LADIES'
Steady Work — Plenty Overtime
Apply: SEVELL COAT
55 Great Jones St., (near 2nd St.)
N. Y. C. — AL 4-2061
(169-174)

ŽENSKO DELO

ŠIVALKE
SINGER STROJI
IZURJENE NA KRILA
STALNO DELO — DOBRA PLAČA
Vprašajte: ESEL SPORTSWEAR CO.
315 W. 39th STREET N. Y. C.
(10th Floor — Room 1F)
(170-176)

OPERATORS

SINGER MACHINES
EXPERIENCED ON DRESSES
Unifon Shop — Good Conditions
Steady Work — Good Wages
Apply
MAJESTIC GARMENTS
118 W. 22nd STREET N. Y. C.
(171-177)

GIRLS — WOMEN

No Experience Necessary
LIGHT STOCK WORK
in Wholesale Laces & Trimmings
40 hr. wk.; steady work; 60¢ hr.
Apply NATHAN LEVY
48 WEST 38th ST., N. Y. C.
(171-177)

GIRLS

LIGHT FACTORY WORK
44 HOUR WEEK — 65¢ per HOUR
AND OVERTIME
APEX PRODUCTS CORP.
53 EAST 10th ST., N. Y. C.
(171-177)

HIŠNA DELAVKA

SPI NOTRI — DVA ŠOLSKA OTRO-
KA — LASTNA SOBA IN KOPAL-
NICA — DOBRA PLAČA
Pokličite
WI 2-3522

WAITRESSES

EXPERIENCED
for
FRENCH RESTAURANT
Apply
MAISON DE WINTER
36 WEST 48th ST., N. Y. C.

ŠIVALKE

IZURJENE NA SINGER ŠIVANKNIH
STROJH
5 DNI — 40 UR NA TEDEN
\$36. — MINIMALNO GARANTIRANO
Vprašajte za MR. ARONOFF
SANDRA SHOULDER PAD CO.
307 WEST 38th ST. (3rd fl.) N. Y. C.
(172-174)

Help Wanted (Female)

OPERATORS
BONNAZ MONOGRAMS
ON TURKISH TOWELS
Steady year round work — 5 day
week — Apply
SMITH MONOGRAM CO.
37 W. 26th STREET N. Y. C.
(170-176)

MANICURIST

EXPERIENCED
GOOD SALARY
NICE CLIENTELE
Apply
LOR — EVE
2021 CHURCH AVE., B'KLYN
(170-176)

GIRLS — WOMEN

LIGHT
FACTORY WORK
STEADY WORK — GOOD WAGES
TIME AND 1/2 FOR ALL OVERTIME
PLEASANT WORKING
CONDITIONS
APPLY IMMEDIATELY
STERLING MINT CO.
393 — 4th AVENUE
New York City (171-173)

Izurjene ŠIVALKE

NA BLOUSES IN DRESSES
STALNO DELO — DOBRA PLAČA
VICTOR NEEDLE WORKS
2005 AMSTERDAM AVE., N. Y. C.
8th Ave Sub. 151st St. Station —
7th Ave Sub. (Van Courtland Pl.)
157th St. Sta. (170-176)

GIRLS — GIRLS

No Experience Necessary
Light Factory Work
\$28.60 — 48 Hours
Apply
GUIDE SYSTEM & SUPPLIES
335 CANAL STREET N. Y. C.
(Ent. 1 GREENE ST.) (170-176)

GIRLS — WOMEN

NO EXPERIENCE NECESSARY
LIGHT FACTORY WORK
GOOD PAY — STEADY WORK — PLEASANT SURROUNDINGS
Apply: CENTURY RIBBON MILES INC.
1071 — 6th AVENUE (41st St.)
NEW YORK CITY (171-173)

ŽENSKO DELO

OPERATORS & FLOOR GIRLS
ON SKIRTS AND SLACKS
PIECE WORK or SECTION WORK
Steady — Pleasant Surroundings
Call or Apply
15 MYRTLE AVENUE
Brooklyn Telephone TR 5-2777
(170-176)

FANCY FEATHERS

PASTERS AND BRANCHERS
EXPERIENCED WORKERS
Good Salary Steady
Apply
JOE COHN HAT
1 WEST 39th ST., N. Y. C.
(170-176)

OPERATORS and

BUTTON SEWERS
Steady work; Good pay; Pleasant
Working Conditions — Apply
LAFAYETTE SHIRT CO.
740 FLUSHING AVE., BROOKLYN
(170-176)

ŠIVALKE za Tapeciranje

Izurjene na "Custom" naročila
Tudi IZURJENE
"TABLE HANDS"
To so stalne službe z dobro plačo. —
Oglasite se takoj!
STEINER STUDIO
316 E. 61st ST., (near 2nd Ave.)
N. Y. C. (170-176)

OPERATORS

All Sections
EXPERIENCED ON LADIES' COATS
Also
LINING MAKERS
THESE ARE STEADY, YEAR
ROUND JOBS WITH GOOD PAY
APPLY IMMEDIATELY
ROSE CLOAK & SUIT CO.
4820 — 2nd AVENUE
BROOKLYN (170-176)

Help Wanted (Female)

GIRLS ON EMBROIDERY
& LACE APPLIQUE
SEWING MACHINES
Also Straight Stitchers, Wilcox
& Gibbs & Singer Machine, also
Zig-Zag Machines. Fine pay, steady
work. — SIGHNOL EMBROIDERY
CO., 114 West 104th St., N.Y.C.
(168-174)

SHOES

EXPERIENCED MARKERS &
PASTERS ON LADIES FINE
SHOES
STEADY WORK — GOOD PAY
Apply LA VALLE
632 BROADWAY N. Y. C.
(170-176)

OPERATORS

MERROW MACHINES — TO WORK
ON POLO SHIRTS — Experienced
Steady work; Good pay; Good work-
ing conditions — Apply
KAY SPECIALTY CO.
134 Meserole St., Brooklyn (Williams-
burg) — Take Canarsie Line to
Montrose Ave. Station. (170-176)

OPozorite še druge, ki ne štajajo

"G. N." na te oglase. — Mogoče
bo komu vstrčala.

BEAD STRINGERS

(Experienced)
FOREMOST JEWELRY
CORP.
417 — 5th AVENUE
New York City (169-175)

OPERATORS

EASY WORK GOOD PAY
35 HOUR WEEK — TIME AND A
HALF FOR ALL OVERTIME
Steady Work — Apply Immediately
BRONX LEATHER TRIMMING CO.
1807 JEROME AVE., BRONX
Telephone TR 2-1473
(169-175)

OPERATORS

Izurjene na Singer stroje
OTROŠKE "WASH SUITS"
STALNO DELO — DOBRA PLAČA
Vprašajte: SUPREME ROMPER COMPANY, INC.
120 FOREST STREET
BROOKLYN, N. Y.
Evergreen 7-2188
(167-173)

HELP WANTED

GIRLS — GIRLS
WE TEACH YOU AND PAY YOU
WHILE LEARNING TO EM-
BROIDER MONOGRAMS ON
MENDING MACHINE ON
LINES; 5-DAY WEEK; STEADY
INCREASES WHILE LEARNING;
EXCELLENT OPPORTUNITY
WITH EMPLOYMENT ALL YEAR
ROUND
SMITH MONOGRAM CO.
37 W. 26th ST., N. Y.
(170-176)

ROČNE ŠIVALKE

ZENSKO-EKSPERTNE
ZA ROČNE TORBE
Stalno delo; dobra plača; prijetna
svetla delavnica — Vprašajte
KAPLAN & GORDON
20 WEST 33rd ST., NYC. 4th fl.

OPERATORS

SINGLE NEEDLE
EXPERIENCED AND LEARNERS
To work on CUSTOM BRASSIERES
STEADY WORK
Apply: EDITH LANCES
31 E. 31st ST., N. Y. C. (6th floor)
(170-176)

FANCY FEATHERS

PASTERS
IZURJENE VPOŠTEVANE
Stalno delo — Dobra plača
Vprašajte
LENAT NOVELTY
29 WEST 38th ST., N. Y. C.
(168-174)

GIRL

LIGHT PACKING
ON GLASS WARE
Also ASSIST IN STOCKROOM
Steady work; Good pay — Apply
GLASS INDUSTRIES INC.
10 WEST 33rd St., N. Y. C.
(169-175)

BUY A VICTORY BOND TO-DAY!

SERZANT DIAVOLO.

:: :: Spisal MARCEL PRIOLLET :: ::

(66)

Lahko bi bila mislila, da je bil ves njen trud zaman. Tesno ji je postalo pri srcu in s strahom je pričakovala, kaj poreče boter.

Ko se je ozirala vsa potrta po salonu v pričakovanju usodnega odgovora, je naenkrat opazila na preprogi križec častne legije, katerega je bil vrzel polkovnik proč, češ, da ga ni vreden.

Yveta je šinila v glavo srečna misel. Spoznala je, da je bil polkovnik užaljen prav tako v svojem dostojanstvu, kakor v ljubezni do Monike.

Tiho je vstala in pobrala križec, pritrjen na krvavo rdečem traku. Potem je stopila k polkovniku in se predno je mogel užaljeni plemeniti ugovarjati, mu je pripela visoko odlikovanje na prsa.

Z drhtečim glasom je vzkliknila:

— Še vedno ste ga vredni, boterček!

In vsa srečna je objela polkovnika in ga poljubila na blede lice.

Ves odpor energičnega in ponosnega moža je bil str.

Mala odvetnica je dobila pravdo.

Dolgo sta oba igralca te drame globoko gignjena molčala. Slednjič je Yveta solznih oči zašepetala:

— Hvala, boterček!

Po tem je vprašal polkovnik z drhtečim, komaj slišnim glasom:

— Kje je Monika?

To vprašanje je vrnilo Yveta vso razsodnost. Zdrnila se je in odgovorila:

— Saj še ne veste vsega, dragi boterček. Saj nisi ne slutite, koliko je pretrpela moja uboga mamica zadnje dni.

In Yveta je začela znova pripovedovati. Pripovedovala je o strahu, katerega je preživljala njena mati, odkar je bratovščina "Črne perunike" vedela za njeno tajno.

Mislila je, da ni več povoda prikrivati pošetje brezvestnih lopovov in da se jih tudi bati ni treba več.

Zdaj je lahko govorila odkrito. Nič ne de, če nastane škandal. V polkovniku najdejo lopovi moža, ki jim bo znal odgovoriti tako, da jih bo za vedno minilo veselje stikati po zaselnem življenju ljudi.

In Yveta je zaključila svoje pripovedovanje

s pripombo, da se je njena nesrečna mati baš ta hip spoprijela z bratovščino "Črne perunike."

Doma je ni zato, ker je izpolnila zadnjo željo teh lopovov. Poslali so jo po njo. Polkovnikova žena se je odpeljala z njim v brlog bratovščine "Črne perunike".

Polkovnik de Royaljoie je planil pokonci in vzkliknil:

— Nesrečnica! Saj je šla v smrtno nevarnost.

Yveta se je zadovoljno nasmehnila, kajti ta klic je prihajal iz srca in je bil najboljši dokaz, da polkovnik nikoli ni nehal ljubiti njene matere.

Odgovorila je vsa srečna:

— Pomirite se, boterček... Bliža se dan plačila in lopove bo zadela zaslužena kazen. Zdaj veste, kako nesramni so in koliko je pretrpela moja mamica.

K srečni je našla hrabrega zaščitnika v osebi moža, katerega dobro poznate.

Yveta se je zadovoljno nasmehnila.

— Moža, katerega poznate? — je ponovil polkovnik začudeno.

— Da.

— Kdo je ta mož?

— To je plemeniti podčastnik, ki je nama prinesel vaše pismo... To je seržant Diavolo.

Nepopisna groza je odsevala z obraza grofa de Royaljoie, ko mu je Yveta pripovedovala, kakšno vlogo je igral seržant zadnje dni.

— Moja mamina bi se bila bala oditi k tem lopovom, da ji ni seržant Diavolo dejal:

"Kar pojdite in bodite brez skrbi. Jaz bom bedel nad vami. Nič hudega se vam ne zgodi. Nasprotno, vse kaže, da je poraz bratovščine "Črne perunike" blizu."

Torej ste lahko brez skrbi, boterček, usoda moje mamice je v zanesljivih rokah. Nevarnost je sicer velika, toda bati se ni treba. Seržant Diavolo je bil blizu hotela in je nedvomno skrivaj sledil avtomobilu, v katerem se je odpeljala moja mamica.

Zdaj gotovo že ve za brlog bratovščine "Črne perunike". In seržant ni mož, ki bi dovolil tako podlost. Mirno mu lahko zaupamo.

... Dalje prihodnjič.

Z RDEČO VOJSKO V NEMČIJI ... Nadalje. z 3. str.

je od sedaj postala nacionalna zastava Nemčije in bo ostala vse dotlej, dokler se nemški narod ne očisti hitlerjevske nesnage in si ne zasluži pravico vstopa v družine narodov.

Nemci sedaj bedasto opazujejo skozi dvorišna vrata, kako se po ulicah in cestah svobodno razliva val osvobojenih ljudi.

Včeraj sužnji — danes gospodarji!

Ruski in poljski mladeniči so se že oborožili s puškami in stražijo skladišča. Povsod se svobodno razlega slovan-ska, francoska, italijanska in angleška govorica. Zdaj gredo mimo Holandci; visok mladenič, ne vemo kaj, s cilindrom na glavi, skupina priletih ljudi s torbicami in nahrbtniki, med njimi rešena židovska družina: mož, žena in otrok. Zdaj gredo angleški vojaki, veseli fantje, in prepevajo svoje vojaške pesmi. Ameriški padalci, bivši ujetniki, drvi-jo na dvokolesih. Gredo Čehi, Belgijci, Italijani...

"Človek si želi, da bi z vsakim izmed njih pokramljaj boljšo podoben in pristrano. V tej razburkani dobi ima vsak človek kaj nenavadnega življenjskega. Zgodba vsakega pose- mezenika je tragična knjiga. Škoda, da si primoran spora- zumevati se z njimi v "pribli- zem jeziku".

Med ameriški vojniki se je našel nekdo, k je bil priprav- ljen z nami razgovarjati se v ruščini, toda izkazalo se je, da ne govori ruščine, ampak neko slabo ukrajinsko. Razložil nam je, da je njegov oče, "batjko" iz Ukrajine, on sam pa se je rodil v Kaliforniji in da ima tam deklico, h kateri sedaj potuje. Piše se Mihajlo Kogut.

Amerikanec Mihajlo Kogut! Vsi skupaj smo se dolgo sme- jali in tolkli drug drugega po ramenih. Kakšna usoda, kakšni doživljaji so privedli vse te ljudi na križišče blizu Friedberga? Tistega Parižana, matematika, z okvirjenimi očali na nosu in v vojaškimi ovi-

sal Sgt. Frank Gregorin iz Nemčije svojemu očetu Fran- ku Gregorinu v Little Falls, N. Y. Pisma so zelo zanimiva in vemo, da jih bodo čitatelji z velikim užitkom brali. Mno- go je vojakov slovenskih sta- rišev onkraj morja, doživeli in videli so isto kot Sgt. Grego- rin in so tudi o tem poročali svojim starišem. In stariši bodo seveda želeli tudi pisma svojega sina poslati kakemu listu v objavo. Prosimo Vas pa, da pomislite naslednje:

Maarsikteri sin slovenskih sta- rišev zna popolnoma dobro go- voriti slovenski jezik, toda nikdar se ga ni učil pisati, za- to piše domov tako, kakor pač zna in mati in oče bosta raz- mela, kaj jima hoče sin pove- dati. Toda tako pismo po obli- ki ni sposobno za list, ker ni pravilno pisano, dasi bi po vse- bini zaslužilo, da pride v jav- nost. Ako pošljete pismo kake- mu listu, ga mora urednik pre- pisati v pravilni slovenščini, predno ga izroči stavcu, da ga nastavi. S tem ima urednik več dela, poleg tega, da ima dovolj dela s pisanjem in ure- jevanjem lista. Verjemite, da urednik takega dela poleg svo- jega vsakdanjega dela nika- kor ne more opravljati. Nare- di se včasih, toda ne vedno. Zato bi Vam priporočali to-le:

Ako imate kako tako pismo, prepisajte ga vi v taki sloven- ščini, v kakoršni ste se učili pisati. Vrste naj bodo precej narazene, da more urednik vmes še kaj popraviti. Tak- prepisano pismo pošljite listu in urel tik ga bo prav rad ob- javil. — Oprostite, da smo to povedali, toda kar presega človeške moči, tega tudi ure- dnik ne more napraviti.

Pozdrav! — FRANKIE.

Pripomba: Ta pisma je pi-

sal Sgt. Frank Gregorin iz Nemčije svojemu očetu Fran- ku Gregorinu v Little Falls, N. Y. Pisma so zelo zanimiva in vemo, da jih bodo čitatelji z velikim užitkom brali. Mno- go je vojakov slovenskih sta- rišev onkraj morja, doživeli in videli so isto kot Sgt. Grego- rin in so tudi o tem poročali svojim starišem. In stariši bodo seveda želeli tudi pisma svojega sina poslati kakemu listu v objavo. Prosimo Vas pa, da pomislite naslednje:

Maarsikteri sin slovenskih sta- rišev zna popolnoma dobro go- voriti slovenski jezik, toda nikdar se ga ni učil pisati, za- to piše domov tako, kakor pač zna in mati in oče bosta raz- mela, kaj jima hoče sin pove- dati. Toda tako pismo po obli- ki ni sposobno za list, ker ni pravilno pisano, dasi bi po vse- bini zaslužilo, da pride v jav- nost. Ako pošljete pismo kake- mu listu, ga mora urednik pre- pisati v pravilni slovenščini, predno ga izroči stavcu, da ga nastavi. S tem ima urednik več dela, poleg tega, da ima dovolj dela s pisanjem in ure- jevanjem lista. Verjemite, da urednik takega dela poleg svo- jega vsakdanjega dela nika- kor ne more opravljati. Nare- di se včasih, toda ne vedno. Zato bi Vam priporočali to-le:

Ako imate kako tako pismo, prepisajte ga vi v taki sloven- ščini, v kakoršni ste se učili pisati. Vrste naj bodo precej narazene, da more urednik vmes še kaj popraviti. Tak- prepisano pismo pošljite listu in urel tik ga bo prav rad ob- javil. — Oprostite, da smo to povedali, toda kar presega človeške moči, tega tudi ure- dnik ne more napraviti.

Pozdrav! — FRANKIE.

Pripomba: Ta pisma je pi-

sal Sgt. Frank Gregorin iz Nemčije svojemu očetu Fran- ku Gregorinu v Little Falls, N. Y. Pisma so zelo zanimiva in vemo, da jih bodo čitatelji z velikim užitkom brali. Mno- go je vojakov slovenskih sta- rišev onkraj morja, doživeli in videli so isto kot Sgt. Grego- rin in so tudi o tem poročali svojim starišem. In stariši bodo seveda želeli tudi pisma svojega sina poslati kakemu listu v objavo. Prosimo Vas pa, da pomislite naslednje:

Maarsikteri sin slovenskih sta- rišev zna popolnoma dobro go- voriti slovenski jezik, toda nikdar se ga ni učil pisati, za- to piše domov tako, kakor pač zna in mati in oče bosta raz- mela, kaj jima hoče sin pove- dati. Toda tako pismo po obli- ki ni sposobno za list, ker ni pravilno pisano, dasi bi po vse- bini zaslužilo, da pride v jav- nost. Ako pošljete pismo kake- mu listu, ga mora urednik pre- pisati v pravilni slovenščini, predno ga izroči stavcu, da ga nastavi. S tem ima urednik več dela, poleg tega, da ima dovolj dela s pisanjem in ure- jevanjem lista. Verjemite, da urednik takega dela poleg svo- jega vsakdanjega dela nika- kor ne more opravljati. Nare- di se včasih, toda ne vedno. Zato bi Vam priporočali to-le:

Ako imate kako tako pismo, prepisajte ga vi v taki sloven- ščini, v kakoršni ste se učili pisati. Vrste naj bodo precej narazene, da more urednik vmes še kaj popraviti. Tak- prepisano pismo pošljite listu in urel tik ga bo prav rad ob- javil. — Oprostite, da smo to povedali, toda kar presega človeške moči, tega tudi ure- dnik ne more napraviti.

Pozdrav! — FRANKIE.

Pripomba: Ta pisma je pi-

sal Sgt. Frank Gregorin iz Nemčije svojemu očetu Fran- ku Gregorinu v Little Falls, N. Y. Pisma so zelo zanimiva in vemo, da jih bodo čitatelji z velikim užitkom brali. Mno- go je vojakov slovenskih sta- rišev onkraj morja, doživeli in videli so isto kot Sgt. Grego- rin in so tudi o tem poročali svojim starišem. In stariši bodo seveda želeli tudi pisma svojega sina poslati kakemu listu v objavo. Prosimo Vas pa, da pomislite naslednje:

Maarsikteri sin slovenskih sta- rišev zna popolnoma dobro go- voriti slovenski jezik, toda nikdar se ga ni učil pisati, za- to piše domov tako, kakor pač zna in mati in oče bosta raz- mela, kaj jima hoče sin pove- dati. Toda tako pismo po obli- ki ni sposobno za list, ker ni pravilno pisano, dasi bi po vse- bini zaslužilo, da pride v jav- nost. Ako pošljete pismo kake- mu listu, ga mora urednik pre- pisati v pravilni slovenščini, predno ga izroči stavcu, da ga nastavi. S tem ima urednik več dela, poleg tega, da ima dovolj dela s pisanjem in ure- jevanjem lista. Verjemite, da urednik takega dela poleg svo- jega vsakdanjega dela nika- kor ne more opravljati. Nare- di se včasih, toda ne vedno. Zato bi Vam priporočali to-le:

Ako imate kako tako pismo, prepisajte ga vi v taki sloven- ščini, v kakoršni ste se učili pisati. Vrste naj bodo precej narazene, da more urednik vmes še kaj popraviti. Tak- prepisano pismo pošljite listu in urel tik ga bo prav rad ob- javil. — Oprostite, da smo to povedali, toda kar presega človeške moči, tega tudi ure- dnik ne more napraviti.

Pozdrav! — FRANKIE.

Pripomba: Ta pisma je pi-

sal Sgt. Frank Gregorin iz Nemčije svojemu očetu Fran- ku Gregorinu v Little Falls, N. Y. Pisma so zelo zanimiva in vemo, da jih bodo čitatelji z velikim užitkom brali. Mno- go je vojakov slovenskih sta- rišev onkraj morja, doživeli in videli so isto kot Sgt. Grego- rin in so tudi o tem poročali svojim starišem. In stariši bodo seveda želeli tudi pisma svojega sina poslati kakemu listu v objavo. Prosimo Vas pa, da pomislite naslednje:

Maarsikteri sin slovenskih sta- rišev zna popolnoma dobro go- voriti slovenski jezik, toda nikdar se ga ni učil pisati, za- to piše domov tako, kakor pač zna in mati in oče bosta raz- mela, kaj jima hoče sin pove- dati. Toda tako pismo po obli- ki ni sposobno za list, ker ni pravilno pisano, dasi bi po vse- bini zaslužilo, da pride v jav- nost. Ako pošljete pismo kake- mu listu, ga mora urednik pre- pisati v pravilni slovenščini, predno ga izroči stavcu, da ga nastavi. S tem ima urednik več dela, poleg tega, da ima dovolj dela s pisanjem in ure- jevanjem lista. Verjemite, da urednik takega dela poleg svo- jega vsakdanjega dela nika- kor ne more opravljati. Nare- di se včasih, toda ne vedno. Zato bi Vam priporočali to-le:

Ako imate kako tako pismo, prepisajte ga vi v taki sloven- ščini, v kakoršni ste se učili pisati. Vrste naj bodo precej narazene, da more urednik vmes še kaj popraviti. Tak- prepisano pismo pošljite listu in urel tik ga bo prav rad ob- javil. — Oprostite, da smo to povedali, toda kar presega človeške moči, tega tudi ure- dnik ne more napraviti.

Pozdrav! — FRANKIE.

Pripomba: Ta pisma je pi-

sal Sgt. Frank Gregorin iz Nemčije svojemu očetu Fran- ku Gregorinu v Little Falls, N. Y. Pisma so zelo zanimiva in vemo, da jih bodo čitatelji z velikim užitkom brali. Mno- go je vojakov slovenskih sta- rišev onkraj morja, doživeli in videli so isto kot Sgt. Grego- rin in so tudi o tem poročali svojim starišem. In stariši bodo seveda želeli tudi pisma svojega sina poslati kakemu listu v objavo. Prosimo Vas pa, da pomislite naslednje:

Maarsikteri sin slovenskih sta- rišev zna popolnoma dobro go- voriti slovenski jezik, toda nikdar se ga ni učil pisati, za- to piše domov tako, kakor pač zna in mati in oče bosta raz- mela, kaj jima hoče sin pove- dati. Toda tako pismo po obli- ki ni sposobno za list, ker ni pravilno pisano, dasi bi po vse- bini zaslužilo, da pride v jav- nost. Ako pošljete pismo kake- mu listu, ga mora urednik pre- pisati v pravilni slovenščini, predno ga izroči stavcu, da ga nastavi. S tem ima urednik več dela, poleg tega, da ima dovolj dela s pisanjem in ure- jevanjem lista. Verjemite, da urednik takega dela poleg svo- jega vsakdanjega dela nika- kor ne more opravljati. Nare- di se včasih, toda ne vedno. Zato bi Vam priporočali to-le:

Ako imate kako tako pismo, prepisajte ga vi v taki sloven- ščini, v kakoršni ste se učili pisati. Vrste naj bodo precej narazene, da more urednik vmes še kaj popraviti. Tak- prepisano pismo pošljite listu in urel tik ga bo prav rad ob- javil. — Oprostite, da smo to povedali, toda kar presega človeške moči, tega tudi ure- dnik ne more napraviti.

HELP WANTED :: MOŠKO DELO :: HELP WANTED Help Wanted (Male)

ORNAMENTAL POTTERY
Hand Finishers Wanted on Plaster for Mould Work
PERMANENT — GOOD PAY — APPLY
BOUCKWARE POTTERY
126 ST. ANNS AVENUE BRONX, N. Y.
(173-179)

Die Makers & Die Setters
IZURJENI
DOBRA PLAČA PO IZVEDENOSTI
Vprašajte
PENN CORK & CLOSURES Inc.
1155 MANHATTAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
(173-175)

Power Press Operators
OPERATORS FOR SCREW CAP
THREAD ROLLING MACHINE
Stalno delo — nadurno: Izurjeni ima-
jo prednost: vpoštevali bi začetnika
Plača po izvedenosti — Vprašajte
PENN CORK & CLOSURES, Inc.
1155 Manhattan Ave., B'klyn, N. Y.
(173-175)

SHOES
Experienced CUTTERS
on Clicking Machine for Stitching
Children's Shoes — Good pay:
Steady work — Apply:
COMFORT SANDAL MFG. CO.
40-20 — 22nd Street, L. I. C.
(173-175)

WHITE METAL
CASTERS
IZURJENI
STALNO DELO — DOBRA PLAČA
F. & G. METAL CASTING CO.
100 SOUTH 6th STREET
BROOKLYN
(173-179)

SHOES
STOCK FITTERS — SOLE
CUTTERS (DINKERS)
Steady Year Round Work — Good
Working Conditions — Apply
BROOKLYN BOX TOE CO.
423 Manhattan Ave., Brooklyn,
N. Y. — EV 8-1653
(173-179)

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES
WATCHMAKER
IZURJEN
STALNA SLUŽBA — IZVRSTNA
PLAČA — FINA PRILOŽNOST
OGLASITE SE TAKOJ!
LEO'S, 512 — 7th AVE., N. Y. C.
Pokličite LO 5-1459
(168-174)

WATCHMAKER
EXPERIENCED
ON CASING REPAIRING
Excellent Salary — Permanent
Position — Fine Opportunity
Apply at once!
N. ENGEL, 170 BROADWAY
N. Y. C. RE 2-5265
(170-176)

AUTOMOBILE
UPHOLSTERERS
& SEWING MACHINE OPERATORS
Steady Work — Good Pay
JAMES FUSCO
104 WYTHE AVE., BROOKLYN
Bedford Ave. Sta. BMT Subway
(170-176)

POLISHER & BUFFER
NA KOVINI
DOBRA PLAČA — STALNO
Vprašajte
WENZEL PLATING WORKS INC.
88 WALKER STREET
New York City
(170-176)

Jewelers & Pol'shers
NA ZLATE PRSTANE
DOBRA PLAČA — STALNO DELO
OGLASITE SE TAKOJ!
C A M A R A T A
80 - 82 BOWERY N. Y. C.
CA 6-7968
(170-176)

M E N — TRAINEE'S
Experience Unnecessary
WOODWORKING IN LAST FACTORY
STEADY WORK
STARTING RATE 65¢ PER HOUR
STERLING LAST CORP.
235 EAST 27th ST., N. Y. C.
(171-177)

POŠTA V PRIMORJE
Od zveznega poštnege urada
smo bili obveščeni, da je sedaj
mogoče poslati navadna pi-
sma tudi v okraje TRSTA,
GORICE in REKE.

(MALE & FEMALE HELP WANTED)
SHOES
CUTTERS — FITTERS
MOŠKI ALI ŽENSKÉ
STITCH DOWN ČEVLJE
Dobra plača — Stalno delo
Vprašajte CAPITOL SHOE MFG.
CORP., 601 GRAND AVENUE,
Brooklyn, N. Y.
(170-176)

SHOES
SHOEMAKERS ON LADIES Fine Quality Shoes
FIRST & SECOND LASTERS—COMPO PROCESS — ALL AROUND
FITTING MEN OR WOMEN — Good pay; Pleasant conditions.
Apply: **THE CIONI SHOE INC.**, 85 Fort Greene Place, Brooklyn
Phone MA 2-4288 (near Academy of Music)
(170-176)

WATCHMAKER
IZURJEN
DOBRA PLAČA — Stalna služba
Izvrstne delavske razmere
Fina priložnost — Oglasite se takoj!
M O V A D O
610 — 5th Ave., N. Y. C.
Pokličite: CI 7-2251
(168-174)

Stationary Engineer
MUST HAVE GENERATOR AND
OIL BURNER EXPERIENCE
Good Pay — Steady Work
Pleasant Working Conditions
Apply Immediately
CLASON LAUNDRY
415 SOUNDVIEW AVE., BRONX
(168-174)

SHIP CARPENTERS & SHIP CAULKERS (Wood)
STANDARD WAGE
GOOD WORKING CONDITIONS
APPLY IMMEDIATELY
SHIPYARD CORP.
O'BRIEN BROS.
200 EDGEWATER ST.,
ROSEBANK, STATEN ISLAND
(168-175)

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES
JEWELRY POLISHER
also **JEWELERS**
FULL OR PART TIME
GOOD SALARY
STEADY POSITION
STANMAR
126 MAIDEN LANE N. Y. C.
(169-175)

PACKERS
PERMANENT JOB IN LARGE
WAREHOUSE
SOME EXPERIENCE
5 Days — 40 Hour Week — Good
Wages — Call at
216 WOOSTER ST., (near Bleecker)
New York City
(169-175)

MOŠKE SE ISČE
IZURJENE NA
BUTTONS & NOVELTIES
Stalno delo — Dobra plača — Pri-
jetna okolica
LOU NOVELTY CO.
17 WEST 30th ST., N. Y. C.
(169-175)

PORTER
SOME WATCHMAN DUTIES
Elderly Man Considered — Must Have
References — Good Pay; Steady Work
Pleasant Working Conditions
CLASON LAUNDRIES
415 SOUNDVIEW AVE., BRONX
Apply at Once
(168-174)

PACKERS & CRATERS
EXPERIENCED
HOUSEHOLD GOODS AND CHINA
GOOD PAY — STEADY WORK
FINE OPPORTUNITY
CALL AT ONCE!
IN 2-6895
(168-174)

(MALE & FEMALE HELP WANTED)

AMERIŠKI VOJAK O SLOVENCIH

3. PISMO

Augsburg,

7. junija, 1945.

Hello Pa in Ma!

Danes sem dobil pismo, ki ste mi ga pisali 17. maja.

Mislili ste, da sem šel čez Donavo, ko sem vam pisal, da sem šel čez tisto reko, o kateri ste mi mnogokrat kaj povedali. Vam bom kmalu po- slal zemljevid in smo narisali, koder smo se peljali. Nič ni- smo hodili.

Saj sem zastopil, kako si pisal, da ne iti v Slovenijo, če se bodo tepli za Trst. Saj vem več kot ti ali vi, kaj se tukaj dela, ko sem bil blizu in sli- šim na radio in tudi iz Beogra- da dobim radio.

Včeraj sem videl dva dedca, ki sta se na kolesu peljala. In sem videl enega, da je imal

zastavo. Videl sem, da je Ju- goslovan in sem jeep okoli obr- nil in šel za njim. Ko sem ga došel, sem ga vprašal, če je Jugoslovan, pa mi je rekel, da je. Potem pa ga vprašam: "Ali si Slovenec?" Takrat pa po- gleda prav debelo in takoj vstavi kolo in kliče drugega.

Rekel je, da je od Ljubljane in da ve, kje je Borovnica in da pozna nekaj ljudi. Samo ni poznal nikogar, katerih na- slove imam. Pogovarjala sva se pol ure. Je že pet in pol let, odkar je bil v Ljubljani.

Rekel je, da so Nemci skoro polovico Slovencev pobili. Zato je na Nemce tako hud, da se je kar tresel. Sedaj gre na- zaj v Ljubljano. Obema sem dal po zavitek cigaret in do- bro se jim je zdelo. Doma je bil partizan, pa so ga Nemci vjeli in v Nemčijo na d elo

poslali. Sedaj je prišel od Pa- riza.

Ne vem, če bom mogel iti v Jugoslavijo; šel bom, samo, če bom mogel.

Delo imam res lepo. Delam v uradu, pa le malo delam. — Grem v movies vsak večer ker drugega nimam nič de- lati.

Pozdrav! — FRANKIE.

4. PISMO

19. junija, 1945.

Hello Ma and Pa!

Se nisem nič slišal od vas ali od Mimi, odkar sem Vam poslal svoj novi naslov. Od že- ne pa sem že dobil šest pisem in zadnje od 12. junija. Pa pravite, da pišete.

Nič ni novega, odkar smo ttukaj; delam samo v uradu, pa ne dosti; tudi kraj, kjer je Goering živel. Je vse raz- bito, tako da ni vse nič vred- no. Sem vzel par slik in Vam jih bom poslal. Bil sem tudi tam na vrhu, od koder je imel lep razgled, to je Eagles Nest. Precej visoko je v zraku. 'Bil je precej velik cepce, da je tam naredil hišo.